

Täysistunto

Torstai 2.10.2025 klo 16.00—20.11

2.4. Suullinen kysymys opiskelijaperäisen maahanmuuton epäkohdista (Pekka Aittakumpu ps)

Suullinen kysymys SKT 139/2025 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Aittakumpu, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.29 **Pekka Aittakumpu ps:** Arvoisa puhemies! Ministeri Meri jo hyvin kertoi siitä, mitä kaikkea hallitus on tehnyt työperäisen maahanmuuton ongelmien ehkäisemiseksi jo ennen kuin vasemmisto ilmeisesti on herännytään asiaan.

Myös opiskelijaperäiseen maahanmuuttoon liittyy, arvoisa puhemies, järkyttäviä epäkohtia. Uutisten mukaan Suomeen on värvätty kyseenalaisin keinoin opiskelijoita esimerkiksi Venäjältä ja Kiinasta. Oppilaitosten valtionosuudesta 70 prosenttia perustuu opiskelijamäärään, ja tämä on kannustanut opiskelijoiden haalintaan laadun ja kelpoisuusehtojen kustannuksella. Tarkastuksessa paljastui yli 500 puutetta opiskelijoiden sopimuksissa. Opiskelupaikkoja myönnettiin jopa hylätyn suomen kielen kokeen jälkeen vastoin sääntöjä. Rahoja on nyt perittävä takaisin.

Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset ovat vuosia varoittaneet maahanmuuton ongelmista, ja nyt hallituksessa olemme kääntäneet suuntaa parempaan. Maahanmuuttoteollisuus ei ole Suomen etu, se ei ole maahantulijan etu, eikä se ole myöskään suomalaisen veronmaksajan etu. Arvoisa opetusministeri, mitä toimia hallitus tekee, [Puhemies koputtaa] jotta tämä vastuuton liiketoiminta loppuu?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Opetusministeri Adlercreutz, olkaa hyvä.

16.30 **Opetusministeri Anders Adlercreutz** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, ärade talman! Sinänsä on tietenkin hyvä, että Suomeen halutaan tulla opiskelemaan, että Suomeen halutaan tulla töihin. [Antti Kurvinen: Onko koko hallitus samaa mieltä?] Meillä on ilmeisiä demografisia haasteita, joihin myöskin pitää tarttua. Toisaalta sen pitää olla kestäväällä pohjalla ja sen pitää olla vastuullisella pohjalla. Demografinen kehitys on johtanut siihen, että monilla pienillä paikkakunnilla asukas pohja on heikko, lukioihin on vähän tulijoita, ja silloin tietenkin ulkomailta on saatu houkuteltua nuoria lukioihin, osin ongelmitta, mutta on myöskin syntynyt lieveilmiöitä tilanteessa, jossa nuoria tulee ilman huoltajaa. Tähän nyt tällä hetkellä myöskin pyritään tarttumaan.

Sitten meillä on korkeakoulupuoli, jossa itse asiassa ulkomaalaiset opiskelijat pärjäävät äärimmäisen hyvin. Silloinhan tietenkin Suomen intressissä on yrittää pitää heidät Suo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2025 vp

messä, saada heidät jäämään, ja siksi on hyvä, että pysyvän oleskeluluvan vastaisuudessa saa, kun suorittaa maisterin tutkinnon tai yliopistotason kandidaatin tutkinnon.

Kaikessa tässä pitää tietenkin varmistaa, että markkinointi on oikeata, että toiminta on vastuullista, [Puhemies koputtaa] että kaikki tietävät, mihin tulevat ja minkälaisin ehdoin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Minja Koskela, olkaa hyvä.

16.31 Minja Koskela vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ulkomaisen työvoiman hyväksikäyttö on Suomessa ilmiö. Kyse ei ole yksittäisistä aloista eikä edes yksittäisistä tapauksista, vaan kyse on ilmiöstä, joka tapahtuu meidän arkisissa ympäristöissä, kun kouluja ja päiväkoteja siivotaan, rakennustyömailla tehdään töitä tai ravintoloissa kokaataan.

Nämä ihmiset, joita hyväksikäytetään, ovat suomalaisessa yhteiskunnassa lähtökohtaisesti hyvin heikossa asemassa. Esimerkiksi se, että on tietämätön suomalaisen työelämän käytännöistä tai työehdoista, altistaa ihmisiä työperäiselle hyväksikäytölle. Nämä hallituksen lukuisat maahanmuuttopoliittiset kiristykset ajavat pahimmillaan ihmisiä paperittomiksi, ja tällöin se ilmiö vahvistuu.

Kysyn hallitukselta: Kun teidän toimenne ovat lisäksi heikentäneet suomalaista neuvottelukulttuuria ja työntekijöitä puolustavien ammattiliittojen asemaa, niin eikö nyt olisi työntekijöiden ja liittojen vuoro? Eli millaisilla toimilla aiotte varmistaa, että työmarkkinat vakautuvat, ja varmistaa sen, että heikommassakin asemassa olevien työntekijöiden ääni kuuluu jatkossa paremmin esimerkiksi liittojen kautta?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

16.33 Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Työsuojelusta vastaavana haluan vielä toistaa sen, mikä tässä toivottavasti on tullut selväksi, eli hallitus tuomitsee erittäin jyrkästi työperäisen hyväksikäytön, alipalkkauksen työelämässä, ja suhtautuu tähän ilmiöön erittäin vakavasti. Me haluamme tehdä toimia sen torjumiseksi, ja hallituksella on erittäin paljon niitä ollutkin. Entinen työministeri Satonen kuvasi hyvin jo tehtyjä toimia: hallitus kiristää rangaistuksia, torjuu harmaata taloutta ja talousrikollisuutta.

Sen lisäksi meillä on Suomessa toimiva työsuojelu, ja se on äärimmäisen tärkeää. Työsuhteen vähimmäisehtojen valvonta kuuluu työsuojeluvotteenisiin. Työnantajalla on vastuu työsuojelusta, ja sitä valvovat työsuojeluviranomaiset. Tätä järjestelmää haluan korostaa siksi, että apua on myöskin saatavilla työpaikoilla.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Piritta Rantanen, olkaa hyvä.

16.33 Piritta Rantanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kun valtiovarainministeri Purra tässä sanoi, että maahanmuuttoa on erityisesti kiristetty, niin kuinka se voi olla niin, että tässä työ- ja elinkeinoministeriön keväällä julkistetussa lyhyen aikavälin raportissa on ulkomailla syntyneiden rakennus- ja korjaustyöntekijöiden ja prosessija kuljetustyöntekijöitten lukumäärä kasvanut 2023—2024 mutta suomalaisten työntekijöitten lukumäärä on erittäin paljon laskenut? Te puhutte paljon, mutta nämä tilastot kertovat sitä kieltä, mitä täällä aidosti ja oikeasti tapahtuu.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2025 vp

Alipalkkaus on sitä, että työntekijälle ei makseta palkkaa, jonka laki tai työehtosopimus määrää. Se on varastamista. Se on sitä, että työnantaja siirtää työntekijälle kuuluvan osuuden palkastaan omalle tililleen, ja rikollisen toiminnan pitää olla rangaistavaa. Nyt tämä ei Suomessa ole rangaistavaa. Kuinka, millä keinoilla, aiotte estää nämä tapahtumat jatkossa tässä maassa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.35 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Minulle ei nyt aivan käynyt selväksi se, mistä edustaja Rantanen aloitti — siis vastustitko te nyt tätä työperäistä maahanmuuttoa? [Eduskunnasta: Teiltä kysyttiin kysymys!] Ymmärtääkseni sosiaalidemokraatit on ollut sen vankin kannattaja siitä huolimatta, että se aiheuttaa suomalaisille työmarkkinoille ongelmia, suomalaiselle palkansaajalle, suomalaiselle duunariväestölle.

Tässä kyselytunnilla on useamman ministerin suulla jo kerrottu, mitä konkreettisia toimia tämä hallitus tekee paitsi siellä maahanmuuttopolitiikan puolella myös nimenomaan tämän suuren ongelman korjaamiseksi — niin kriminalisoinnin puolella ja rangaistusten kiristämisessä, työsuojelussa ja niin edelleen. [Eduskunnasta: Saatavuusharkinnan keventämisessä!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Yrttiaho, olkaa hyvä.

16.35 Johannes Yrttiaho vas (vastauspuheenvuoro): Puhemies! Turun telakan töissä on vuosikaudet käytetty härskesti hyväksi ulkomaista halpatyötä, poljettu suomalaisia työehtoja, verot on maksettu muualle, jos on maksettu. Kun te, arvoisa hallitus, lisäsitte paikallista sopimista, te helpotitte tätä ihmisten työperäistä hyväksikäyttöä telakoilla, rakennuksilla ja palveluissa. Riittämätön valvonta paljastaa vain jäävuoren huipun.

Turun telakan miljardien risteilijäkauppoja tuetaan veronmaksajien varoilla ja isoilla summilla. Valtionyhtiö Finnveran vastuut risteilijätoimialalla nostettiin keväällä 12 miljardiin euroon. Finnveran rahoittamilla hankkeilla tulisi lain mukaan olla niin sanottu suomalainen intressi, kuten se, että suomalainen yritys työllistää Suomessa ja verot maksetaan Suomeen. Luulisi siihen kuuluvan myös alkeellinen yrityksen yhteiskuntavastuu, lakien ja työehtojen noudattaminen. Ministeri Puisto, miten tämä suomalainen intressi toteutuu Turun telakan miljardirahoituksissa, kun ulkomainen halpatyö siellä rehoittaa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Puisto, olkaa hyvä.

16.37 Elinkeinoministeri Sakari Puisto (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Niin kuin edustaja sosiaalidemokraateista juuri luonnehti, ulkomaalaisen työvoiman määrä on kasvanut huomattavasti. Se on kasvanut telakoilla, se on kasvanut ravintoloissa ja muualla. Tätä on tapahtunut pitempään.

Mitä tulee Turun telakkaan, niin siellähän käy useita tuhansia ihmisiä joka päivä töissä, muistaakseni 6 000. On useita satoja erilaisia yrityksiä tässä verkostossa alihankinnassa. Ei ole ihan helppo tehtävä hallita sitä ja valvoa sitä, mutta tässä pitää lähteä sopimusmääräyksiin siihen, että sitä valvontaa tehdään ja tässäkin tapauksessa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2025 vp

Finnvera on tarpeen näissä takauksissa. Ne vastuut ovat lisääntyneet huomattavasti. Ne ovat myös keskittyneet. Tämä on valitettavasti ehkä se tilanne myös eurooppalaisittain. Siellä on tiettyjä maita, mitkä tekevät samaa, ja meidän pitää olla huolissamme tästä määrän noususta ja myös keskittymisestä, mutta toisaalta nyt saatiin esimerkiksi kymmenen vuoden aiesopimus, saadaan uusia risteilytilauksia, eli sillä on toinen puoli. [Puhemies koputtaa] Olen sinänsä samaa mieltä näistä kaikista epäkohtien kitkemisistä, alkaen maahanmuuttopolitiikasta työsopimusten valvomiseen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Suhonen, olkaa hyvä.

16.38 Timo Suhonen sd (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Kuten aiemmin työministerinä toiminut edustaja Satonen totesi, tämän hallituskauden aikana on lisätty merkittävästi työmarkkinoitten joustoa, mutta se on tehty työntekijöiden oikeuksien ja turvan kustannuksella. Kestävän tasapainon saavuttamiseksi on välttämätöntä, että työmarkkinoilla parannettaisiin myös Suomessa työtä tekevien työntekijöiden turvaa.

Kun tänään olemme keskustelleet ammattiliittojen kanneoikeudesta, niin on kyllä erikoista veivausta se, että ennen vaaleja perussuomalaiset olivat ammattiliittojen kanneoikeuden puolella, ja kun tämä istuntokausi alkoi, tein asiasta lakialoitteen — yksikään perussuomalainen ei tätä aloitetta allekirjoittanut. Ja tänään oikeusministeri Meri sanoi, että on valmis säätämään tästä asiasta lain.

Kysynkin oikeusministeriltä: Kun te käytte keskustelun hallituksessa nyt tästä asiasta, niin kuin totesitte, käytte keskustelun, mitä teette tämän keskustelun jälkeen? Lähdettekö viemään asiaa eteenpäin? Säädättekö lain, minkä olette ennen vaaleja luvanneet?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Oikeusministeri Meri, olkaa hyvä.

16.39 Oikeusministeri Leena Meri (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin nyt muistutan, että me voidaan pitää erikseen sitten tällainen perussuomalaisia koskeva vaalikampanjakeskustelu, ja sitä, mitä erilaisia asioita meillä on ollut vuosien saatossa ohjelmissa, mielelläni käyn läpi toisessa yhteydessä. Mutta täällä toimin oikeusministerin tehtävässä ja olen kertonut eilen mediassa, että henkilökohtaisesti itse kannatan tätä.

Täällä oli jossakin puheenvuorossa, että minä olen aloittanut jo tämän lain valmistelun. Niinhän en ole sanonut missään vaiheessa, vaan olen sanonut, että itse kannatan tätä, että minusta tämä olisi hyvä idea tutkia. Sanoin eilen, että minusta sitä voisi tutkia, olisiko siinä hyvä olla työsuojeluvaltuutettu, ammattiliitto, ehkä joku muu. Tällaisista omaa ajattelua olen tuonut esille. Varmasti minä voin keskustella tästä eri henkilöiden kanssa täällä, siellä, ministeriössä, onko siellä aikaa. Ei minulla ole kertoa, että jos minä joskus keskustelen, lähdenkö minä siitä vasemmalle vai oikealle ja millä minuutilla. Se ei nyt varmaan tässä ole oleellista vaan se, että on hyvä, että tästä keskustellaan. Ja jos tämä hallitus ei ehdi sitä säätää, niin te voitte sitten ensi kaudella sen tehdä, kun jätitte viime kaudella tekemättä. [Antti Lindtman: Kiitos!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Viimeinen lisäkysymys tähän aiheeseen liittyen, edustaja Viitala, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2025 vp

16.40 **Juha Viitala sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä kyselytunti on kyllä todellakin sekavien signaalien kyselytunti. Saatavuusharkinnasta toinen ministeri sanoo, että heikennetään, ja toinen, että vahvistetaan. Mitä sitten päästään teidän puheisiin, ministeri Meri, niin te kyllä puhutte ja keskustellette, mutta ette selvästikään halua viedä eteenpäin tätä erittäin tärkeätä kanneoikeusasiaa.

SDP on aina ollut sitä mieltä, ettei kilpailua pidä käydä palkkoja madaltamalla tai liian pitkiä työpäiviä teettämällä tai muutenkaan työntekijöiden asemaa polkemalla. Niin kauan kuin hallitus nyt vain istuu käsiensä päällä, niin työelämä ei mene Suomessa reilumpaan suuntaan, ja silloin myös rehelliset yrittäjät kärsivät. Kysynkin vielä: miksi hallitus ei puutu työmarkkinarikollisuuteen kovalla kädellä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.41 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Minua ei totta kai yllätä, että juuri te nostatte ay-liikkeen asiaa esille, [Välihuutoja vasemmalta] mutta kuten tässä on useissa vastauksissa tuotu esille, tämä hallitus tekee erittäin merkittävästi näiden ongelmien korjaamiseksi ja työmarkkinoiden uudistamiseksi rikos- ja rangaistuspuolella, maahanmuuttopolitiikan puolella, työsuojelussa, harmaan talouden torjunnassa, veronkierron torjunnassa, valvontaresursseissa ja niin edelleen.

Kysymyksen käsittely päättyi.